

jach zajętych. Potrzeba przeto, aby delegatom udzielono trzy rodzaje informacji i objaśnień, mianowicie: informacje dyplomatyczne, objaśnienia o zarządzie zajętych krajów, wreszcie objaśnienia co do środków wojskowych przesiedzieliwych dla energicznego stłumienia i co do jego rozmiarów i sily. Przeto referent wnosi, aby rozprawy rozdzielić na trzy części odpowiednio tym trzem działom informacji potrzebnych.

Gdy komisya zgodziła się na taki podział rozpraw, sprawozdawca jako wstęp do pierwszej części rozpraw postawił ministrowi spraw zagranicznych następujące cztery zapytania:

1. Jakie były i są wpływy i agitacye z zewnątrz, które wywołały powstanie i toż zasilają? 2. Jakie stanowisko zajmuje względem powstania Porta dyplomatycznie i rzeczywiscie? 3. Jakie stanowiska zajmują inne państwa, mianowicie: Rosya, Serbia i Czarnogóra? 4. Czy rządy tych państw będą dość silne, aby niedopuszczć, iżby z ich krajów zasilano powstanie ochotnikami, bronią i pieniędźmi? i jakie kroki rząd monarchii przedsię wziął w tym względzie i zamierza uczynić?

W odpowiedzi na te pytania zabrał głos minister spraw zagranicznych hr. Kalnoky. Z przemowy jego zawiera pół zrozumiało zredagowane sprawozdanie następujące ustępy:

W przytoczonym z memoriału okresie, pod zewnętrznymi wpływami nie rozumiano wpływów obcych państw i krajów, ale wpływy z zewnątrz innej natury. Mianowicie naturalną jest rzeczą, że po wypadkach które zaszły w ciągu ostatnich lat siedmiu na półwyspie bałkańskim, powstało tam mnóstwo żywiołów, które przez cały czas żyły tylko narodowemi agitacyami lub rozbójem. Żywioły te wyparte z Bośni i Hercegowiny przez zajęcie tych krajów przez Austryę, rozprószyły się w sąsiednich krajach i łatwo pojąć, że są przeciw austriacko-węgierskiej okupacyi. Żywioły te korzystały więc z pierwszej sposobności, aby wzmożnić rozruchy w Hercegowinie, gdzie początkowo ukazywały się tylko drobne bandy.

Co się tyczy stosunków monarchii naszej z obcemi mocarstwami, minister przypomniał, że przed parą miesiącami na ostatniej sesyi delegacyjnćj, kierującej zagranicznymi sprawami monarchii był w stanie oświadczyć, iż stosunki nasze do wszystkich mocarstw są zupełnie zadowalniające. Jeżeli od tego czasu nastąpiła jaka zmiana, to tylko na lepsze. Mianowicie nastąpiła taka zmiana na lepsze względem Turcyi, bo była sposobność rozprószyć pewne nieufności i obawy. Albowiem gdy wysłany przez Sultana w poselstwo do Berlina Ali-Nizami basza wracając z Berlina zatrzymał się w Wiedniu, była rozmowa co do punktu złączenia nowych dróg żelaznych z kolejami żelaznymi w Turcyi, i musieliśmy wspomnieć, iż w Konstantynopolu panuje obawa, że ukończeniem dróg żelaznych w Turcyi chcemy sobie przygotować posunięcie się ku morzu Egejskiemu. Otóż te nie-uzasadnione obawy staraliśmy się rozproszyć stósownemi wyjaśnieniami; a wiadomości późniejsze z Konstantynopola dowodzą, że nam się to zupełnie powiodło. Dowodem przyjaznych stosunków z Turcyą jest także postępowanie wojsk tureckich w Sandżaku; wskutek czego nie potrzebujemy tam wzmacniać naszych załóg. Jako drugi dowód przyjaznych stosunków z Turcyą, wspominał minister, iż sprawa o połączenie dróg żelaznych została w zasadzie załatwioną i deklaracya w tym względzie już nastąpiła.

Z wszystkimi mocarstwami podpisanemi na traktacie berlińskim są nasze stosunki jak najlepsze. Minister po niedawnem objęciu swego urzędowania miał już sposobność przekonać się, jak lojalnie popiera rząd niemiecki nasze interesa na Wschodzie. Co się tyczy Rosyi, jest w stanie, zważając na swoją niedawną tam bytność, mówić z pewnością znajomością rzeczy. Może zapewnić, że tak cesarz Aleksander, jak jego gabinet łączy sobie żyć w pokoju z sąsiednimi państwami i istniejące traktaty ściśle zachowywać. Minister nie wątpi o szczerości tego życzenia, które tem więcej musi być podzielane przez rosyjskich mężów stanu, ponieważ wewnętrzne sprawy i reformy (!) w Rosyi zajmują całą ich uwagę.

Namiętności wzburzone podczas wojny wschodniej musiały teraz ustąpić spokojniejszemu zapałowaniu się; jednak naturalną jest rzeczą, że to wzburzenie nie całkiem się uspokoiło. Ale zasnąć czy należy, że w państwach na półwyspie bałkańskim nastąpiło uspokojenie umysłów. Terazniejsze zapalenie się na nowo różnych narodowych agitacyi, nie jest przyczyną ale następstwem rozruchów wynikłych w Hercegowinie. Minister twierdził, że starał się zbadać, czy prad zagraniczny nie był przyczyną tych rozruchów i musi wyznać, iż nie mógł śladu tego dostrzedz.

Dalej minister przedstawił, iż w Serbii postępowanie tak księcia jak rządu jest względem monarchii zupełnie przyjazne i wykazywał to odczytaniem kilku dokumentów. Stosunki z Czarnogórą są dla nas ważne z powodu jej geograficznego położenia. Górzyste położenie jest powodem, że tak nam jak i rządowi czarnogórskiemu, przy najlepszej woli, bardzo jest trudno przeprowadzić zamknięcie granicy. Czy w ludności Czarnogórskiej jest ta dobra wola dla nas? nie można tego stanowczo twierdzić, ale nie mamy żadnego powodu uskarżać się na Księcia czarnogórskiego. Jego postępowanie jest lojalne i uzasadnia ufałość, którą w nim pokładamy.

Co się tyczy trzeciego pytania sprawozdawcy, mianowicie: czy rządy serbski i czarnogórski posiadają dostateczną silę, aby dotychczasowe postępowanie względem nas utrzymać? Na pytanie to trudno dać stanowczą odpowiedź. Jeżeli obieramy cale powstanie rzeczy, ujrzymy wielką dla nas korzyść ztąd płynącą, iż rozruchy w Hercegowinie są sprawą naszą czysto wewnętrzną. Jeżeli tam, odpowiednio naszemu prawu i naszej powinności, przywrócimy porządek, to nie można żadne państwo obce mieszać się do tego i dotychczas nikt się nie mieszał w tę sprawę. Gdybyśmy jednak weszli w jaki spór z Serbią lub Czarnogórą — a zdaje się, że nie z jednej strony jest w tym kierunku nacisk — w takim razie położenie rzeczy byłoby daleko więcej zawiślane. Jednak dopóki cały ruch będzie tylko wewnętrznym i ośobnościami, można ręczyć, że nie grozi nam żadne z zewnątrz niebezpieczeństwo.

Co się tyczy wieści, jakoby powstańcom dowieziono broń z zewnątrz, minister oświadcza, że twierdzenie to nie zostało dotąd poparte żadnym pozytywnym dowodem.

Następnie zabrał głos delegat Grocholski, a wyraziwszy pewne na faktach oparte twierdzenia co do agitacyi zagranicznych, zapytał się, jak dalece rząd ma pewnością, iż rozruchy nie są z zagranicy wspierane. Delegacya czuje konieczność

przyzwolenia na żądane środki; ale potrzeba, aby znała rozmiar niebezpieczeństwa.

Minister spraw zagranicznych Kalnoky w odpowiedzi na to pytanie, odrzekł, że nie jest łatwo wyrazić zdanie o rozmiarze ruchu; ale może zapewnić, iż rząd pilnie starać się będzie zbadać wszelkie sprężyny, które mogłyby z zewnątrz wpływać na rozruchy i będzie się starał je sparaliżować.

Delegat Magg zapytał się: czy prawdziwą jest wiadomość w dziennikach podana, iż z Czarnogórą toczyła się korespondencya co do przeprowadzenia wojsk przez terytorium czarnogórskie i że układy w tym względzie się rozchwały? Wypowiiedział także swoją radość, iż minister wieści o zamiarach posunięcia się ku Salonice przedstawił jako nieuzasadnione podejrzenie.

Minister Kalnoky odpowiadając na to, przypomniał, że już podczas ostatniej sesyi delegacyjnćj, kierującej ministerstwem spraw zagranicznych wyraźnie zapewnił, iż zamiar opanowania Saloniki nie istniał i nie istnieje. Minister nie może pojąć, dlaczego ta mylna wieść tak się zatorzała. Na pytanie delegata odpowiedział minister, że rząd rozruchy w Hercegowinie uważa jako sprawę wewnętrzną, a przeto względem tych rozruchów i względem ich stłumienia nie mogła toczyć się i nie toczyła żadna dyplomatyczna korespondencya. Rząd jedynie w czasie gdy kilka band rozbójniczych uwijało się na pograniczu Czarnogóry, przedstawił rządowi czarnogórskiemu żądanie, aby mógł tych rozbójników, gdy się za granicę czar nogórską chronią, ścigać jeszcze na pewnej przestrzeni na terytorium czarnogórskiem, a na żądanie to rząd czarnogórski chętnie się zgodził.

Delegat Grocholski powtórzył swoje pytania postawione na pierwszym posiedzeniu komisyi, mianowicie, jakie są powody powstania w Hercegowinie? jakie dążenie i cel powstańców? Przypomniał, że już na przeszłorocznej sesyi domagał się, aby także w wewnętrznej służbie władz w Hercegowinie język krajowy chorwacko-serbski był językiem urzędowym, a jakkolwiek nie sądzi uzasadnionem twierdzenie p. Russa, jakoby powstanie było następstwem błędnych rozporządzeń rządu, jednak zdaniem jego (Grocholskiego) zarząd w Bośni i Hercegowinie powinien być więcej narodowym, więcej słowiańskim. Tylko w ten sposób t. j. tylko zaprowadzeniem zarządu narodowego można skutecznie przeciwdziałać przeciw wpływom i agitacyom rosyjskim i odpowiedzieć żądaniom ludności. Na to przemówienie p. Grocholskiego, wypowiedziane zgodnie ze zdaniem i życzeniem jego kolegów polskich, nieodpowiedział nie minister spraw zagranicznych, zaś delegat Plener odrzekł: „Nie powiem ja, że temi krajami należy rządzić w duchu słowiańskim, ale powiem, że należy nimi dobrać rządzić.“ Zapomniał p. Plener, że żadnym krajem nie można dobrze rządzić, jeśli się nim nie rządzi w jego duchu narodowym.

Do jutrzejszego listu odłożyć muszę dokonczenie sprawozdania z tego posiedzenia komisyi Delegacyi austriackiej i sprawozdanie z następnych posiedzeń austriackiej i węgierskiej komisyi.

Na zakończenie zaś niniejszej korespondencyi podam, że na dzisiejszych posiedzeniach komisyi obu Delegacyi przyjęto bez zmiany rządowy projekt 8-milionowego kredytu na uśmierzenie powstania; ale zapewne przy jego uchwaleniu na pełnych posiedzeniach Delegacyi podniosą się głosy wskazujące w jaki sposób należy na przyszłość zapobiedz ponowniu się powstania przez więcej narodowy zarząd krajami zajętymi.

Sprawy miejskie.

Posiedzenie Rady miejskiej dnia 1 Intego.

Prezydent Dr Weigel rozpoczął posiedzenie przedwczorajszem zdaniem sprawy z podjętych w Wiedniu rokowań z powodu zamknięcia teatru krakowskiego.

Wezwany przez Radę na posiedzeniu 5 z. m. na wniosek r. m. hr. Potockiego nie szczędził Prezydent starań, aby uzyskać pozwolenie utworzenia zamkniętego teatru: Prezydent przedstawił najprzód ministrowi Ziemiałkowskiemu, jak przykre wrażenie sprawiło w Krakowie nagłe zamknięcie teatru, tem bardziej, że się to stało przed samem przedstawieniem, z którego dochód przeznaczony był na wsparcie nieszczęśliwych, katastrofą warszawską dotkniętych, i prosił go o opiekę w tej sprawie, która też pan minister żywo się zajął.

Na przedstawienia ministrowi Taaffemu, otrzymał Prezydent odpowiedź, iż rząd zmuszony był do tego kroku opinią byłego dyrektora budownictwa miejskiego p. Moraczewskiego, który ze stanowiska technicznego wykazał groźne budynku teatralnego niebezpieczeństwo, a z tą opinią równie ze względów technicznych zgodziło się i biuro budownictwa w ministerstwie spraw wewnętrznych. Już też po pożarze w Nicei w rozmowie z ministrem zwracał Prezydent jego uwagę, iż krakowski teatr dla zabezpieczenia go od katastrofy, wymaga pewnych nieodzownych przebudowań, których atoli rząd nie uczynił, a wreszcie, pomimo niektórych ulepszeń jakie zarządził delegat namiestnictwa hr. Badieni i tych które zaprowadziła dyrekcya teatru, pomimo wszelkiej czujności ze strony policyi i straży pożarnej — pan minister może jedynie polegać na przedłożonych urzędowych aktach, które niestety takie przedstawiają niebezpieczeństwo, że on nie może przyjąć na siebie odpowiedzialności za niebezpieczeństwo pod względem dalszego używania budynku teatralnego — radzi jednak, aby się udać do namiestnictwa o zesłanie komisyi technicznej, a jeżeli ta komisya przychylna da opinię, wtedy pan minister zgodzi się na otworzenie budynku, z tem atoli wyraźnem zastrzeżeniem, że gmina nie odstąpi od zamierzonej budowy nowego teatru, bo w razie gdyby tej budowy zaniedbać miała, stary budynek wcale o stworzony nie będzie.

Po tych rokowaniach Prezydent udał się do namiestnictwa, prosząc, aby zechciało uczynić to wszystko, co było mu ułatwić rządowi wydanie przychylnęj w sprawie teatru krakowskiego decyzyi, przedstawiając zarazem, że gmina uznała konieczną potrzebę zbudowania nowego teatru i pragnie, aby rząd postanowieniu jej przyszedł w pomoc w tej mierze. Rozstrzygnięcia tej sprawy spodziewać się można po przybyciu namiestnika do Wiednia na posiedzenia Izby panów.

Tymczasowego pozwolenia w nieobecności Prezydenta udzielił wice-prezydent Muczkowski na

dawanie przedstawień teatralnych w budynku przy ulicy Wolskiej, chwilowo na ten cel użytym.

W myśl uchwały Rady na wniosek r. m. X. Midowicza, aby się porozumieć z egzekutorem testamentu śp. Anny Helclowej i z położoną Sióstr miłosierdzia względem rychłego wprowadzenia w życie zakładu dla nieuleczalnych chorych i dla rekonescenscentów ubogich, którego urządzenie i utrzymanie zapewniła ostatnią swą wolą śp. Anna Helclowa, odpowiada Prezydent, iż egzekutor testamentu p. Szumańczowski, wyjaśnił tak, jak to już oświadczył w dziennikach (Nr 16 *Czasu*), iż nie on jest winien zwłoki w przeprowadzeniu tej sprawy i że zresztą wszyscy starają, aby jej przeprowadzenie przyspieszyć.

Po wyjaśnieniu wreszcie na dawniejszą interpelacyę r. m. Trauczyńskiego co do parkanu ospecającego miejsce za bramą Floryańską około narożnego domu pod 1. 17, że parkan ten został już zniesionym, wzięto pod obrady budżet wydatków, mianowicie nadzwyczajnych, przerwany na poprzedniem posiedzeniu 17 z. m. z powodu że uchwalenie tych wydatków wymagało poprzedniego uchwalenia budżetu dochodów, — następuje więc:

Budżet rozchodów.

Do działu Igo t. j. do wydatków zwyczajnych należy jeszcze Tytuł XLII, wydatki nieprzewidyane, na które po uchwaleniu wydatków nadzwyczajnych wstawiono okazującą się w dochodach przewyżkę w kwocie 3,037 złr.

Dział II, Wydatki nadzwyczajne.

Sprawozdawca sekcyi skarbowej r. m. Kieszkowski.

Tytuł XLIII, pożyczecy 1-szą, na spłaty długów zaciągniętych przyjęte bez dyskusyi na podstawie dawniejszych uchwał kwotę 69,243 złr., w której to kwocie znajduje się na umorzenie półtoramilionowej pożyczki w r. 1872 zaciągniętej dla uporządkowania miasta 65,600 złr.; na 1-szą ratę dla funduszu amortyzacyjnego, tytułem zwrotu pożyczki na budowę szkoły na Smoleńsku 2,500 złr., tudzież 1,143 złr. na pierwszą ratę tytułem pokrycia powyższej w kwocie 11,433 w roku 1875 z funduszu krajowego zaliczek.

Pozyca 2, sprawienie nowej pościeli na 58 łózek dla straży pożarnej, preliminarzana na podstawie wniosku komisyi pożarnej w kwocie 2,000 złr. wywołała długą dyskusyę.

R. m. Kopff twierdził, że ze względów formalnych pozycaja ta powinna być umieszczoną bymćdy wydatkami zwyczajnemi; co do rzeczy zaś samej należy wstrzymać się z jej uchwaleniem a zażądać wyjaśnienia i szczegółowego wykazu tej pościeli na którą wydatek zdaje się zbyt wysoko obliczony.

R. m. Warschauer uważa powyższą kwotę także za wysoką, wypadaloby bowiem w ten sposób blisko po 35 złr. za jedną pościel; wnosi więc aby Rada uchwaliła na sprawienie pościeli do 58 łózek dla straży pożarnej najwyżej 1160 złr t. j. po 20 złr. na jedną pościel.

R. m. Federowicz podziela równie zapatrywania poprzednich radców.

R. m. Chęciński upoważniony przez nieobecnego r. m. Spirę, w jego imieniu wnosi: ponieważ słoma do jednego siennika kosztuje rocznie około 3 złr. 50 c., korzystnie więc sprawić materace sprężynowe, które dostać można po 10 złr. a które trwać mogą przynajmniej 12 lat.

R. m. Grosse jako członek sekcyi skarbowej, r. m. Trauczyński jako członek komisyi pożarnej stają w obronie preliminarznej kwoty.

R. m. Kieszkowski jako sprawozdawca sekcyi skarbowej wyjaśnia: że pozycaja ta nie powtarza się co roku, dla tego też wstawiona została między wydatki nadzwyczajne; co się zaś tyczy jej wysokości, obliczona ona już została i dokładnie zbadana tak przez komisję pożarną jak i przez sekcję ekonomiczną, dla tego zaleca uchwalenie jej w przyjętej przez sekcję skarbową wysokości.

Na wezwanie prezydenta, adjunkt Magistratu p. Gross odczytuje szczegółowy wykaz pościeli i cen, dodając, że w drodze licytacji kwota ogólna wypadnie może niższa od preliminarznej, poczem r. m. Kopff i Warschauer cofają swoje wnioski; wniosek r. m. Spiry złożony na piśmie przez r. m. Chęcińskiego odesłany zostanie do sekcyi ekonomicznej, pożyczę zaś powyższą w kwocie 2000 złr. z zastrzeżeniem licytacji przyjęto.

Poz. 3. Na uporządkowanie dawnych akt miejskich 650 złr.

Poz. 4. Na urządzenie pompy żelaznej z jednej studni miejskiej 450 złr.

Poz. 5. Na przedłużenie kanału betonowego od ulicy Lubiez do bramy Floryańskiej 3000 złr.

Poz. 6. Na przesklepienie Rudawy w ulicy Karłowickiej 1,500 złr.

Poz. 7. Na dokonczenie chodnika posadzkowego w ulicy Floryańskiej, od ulicy św. Tomasza do Bramy, 2,400 złr.; przy tej pozycyi zwrócił uwagę r. m. Trauczyński, aby chodnik zrobiono lepszy, aniżeli w pierwszej części tej ulicy, gdzie nie zrobiono nowego, ale tylko wylatano stary chodnik.

Poz. 8. Wybrukowanie pienkami ulicy Franciszkańskiej 5,300.

Poz. 9. Wybrukowanie pienkami ulicy Brackiej 2,300 złr.

Poz. 10. Wybrukowanie wapieniem ulicy Smoleńskiej z chodnikiem pienkowym 2,300 złr.

Poz. 11. Wybrukowanie chodnika pienkowego w ulicy Lubiez 600 złr.

Poz. 12. Wybrukowanie pienkami jatek rzeźniczych poddominikańskich 1,400 złr.

Poz. 13. Na wybrukowanie Małego rynku nie uchwalono ze względu koniecznych oszczędności, tudzież z uwagi że tam ma stanąć bazar.

Poz. 14. Wybrukowanie chodnika pienkowego w ulicy Krowoderskiej z uregulowaniem spadku rynsztokowy i wybrukowanie części chodnika w ulicy Długiej 2300 złr.

R. m. Warschauer zwraca uwagę co do bruków wogóle, aby uwzględnić przedmieścia, które są bardzo upośledzone tak pod względem oświetlenia jak i bruków.

Poz. 15. Zamiast 5000 złr. preliminarznych na orestaurowanie sali w wieży ratuszowej na pierwszym piętrze, urządzenie odpowiedniego dostępu do tejże sali, przebudowanie okien i zegara wieżowego, na wniosek sprawozdawcy r. m. Kieszkowskiego wstawiono tylko 1000 złr. na niektóre roboty, celem zabezpieczenia wieży ratuszowej od dezolacyi.

R. m. Majer zwraca uwagę, aby przy tej sposobności nie zapomnieć i o tej nieszczęsnej przystawce do wieży, która przypomina się wymownie jakby ręką ku niebu o pomoc wyciągającą.

Ostatnią pożyczkę w kwocie złr. 2500 na utrzy-

manie Muzeum narodowego, przyjęto, a nakoniec do wydatków nadzwyczajnych wstawiono także kwotę 500 złr, przesłaną już w myśl uchwały Rady z 5 stycznia na wniosek r. m. Kieszkowskiego dla nieszczęśliwych pozostałych po katastrofie warszawskiej — tudzież 500 złr. jako subwenyę Towarzystwu Strzeleckiemu udzieloną.

Przyjęto także wniosek r. m. Szlachetowskiego: Poleca się sekcji ekonomicznej, aby wszystkie wnioski tyczące się wydatków nadzwyczajnych, do budżetu wstawić się mające, poprzednio przedkładały pełnej radzie do uchwalenia z przedłożeniem planów i kosztorysów.

Ogółem budżet dochodów . . . 526,530 złr. porównany z sumą wydatków 523,493 złr. daje przewyżki 3,037 złr.,

którą wstawiono, jak wyżej, do tytułu XLII na wydatki nieprzewidywane.

Sprawy krajowe.

Hr. Hieronim Della Scala właściciel Hnlic wielkich i Hnliczek przesłał do *Dziennika Polskiego* wyjaśnienie swego stosunku z włościanami w Hnliczkach. Odrzucił on z oburzeniem insynuacyę zawartą w protokóle komisyi duchownej, jakoby w jakibądź sposób miał wpływać na znana deklaracyę Hnliczan przejścia na prawosławie. Hr. Della Scala twierdzi, że nie miał dobrych stosunków z Hnliczanami, a to właśnie skutkiem agitacyi, która oddawna w tej gminie nurtowała. Kilku włościan przyszło go zawiadomić o zamiarze przejścia, w wilię złożenia deklaracyi do urzędu.

Zadziwiony tem oświadczeniem dziędzie Hnliczek chciał wybadać usposobienie włościan i powody tego kroku, czynił im pewne przedstawienia, że sprawa to trudna i żądał, aby podanie mu zostało przedstawionem, zanim oddanem będzie do urzędu. Natychmiast po tej rozmowie hr. Della Scala zawiadomił o jej treści miejscowego parocha X Herasimowicza. Z całego wyjaśnienia wynika, że hr. Della Scala odegrał w całej tej sprawie rolę bierną i w niczem nie wpływał na postanowienia Hnliczan. Stwierdza on, że cała agitacya wychodziła od X. Naumowicza, proboszcza w Skali, który pod pozorem handlu nasion świąga do siebie włościan z okolicy, rozdał im broszury niewła nocene narady. Dr. Mikołaj Naumowicz, najnowszy neofita schizmatyki w Galicyi — dodaje hr. Della Scala, jako lekarz zjednał sobie wielki wpływ między ludnością okoliczną i może ojca swego we wszystkich zasłonił. Gdy komisya duchowna złożona z XX. Kaczali, Małyszewskiego i Kosteckiego zapisała w protokóle, jakoby hr. Della Scala namawiał włościan do przejścia na prawosławie, obecni włościanie zaprzeczali temu, ale X. Kaczala tomaczył im, że lepiej dla gminy, aby tak zostało w protokóle, „bo pan hrabia pan, wino o toje niebdaje i niczoho sia ne bojit, genu nycz ne zrbolat“. List hr. Della Scala kończy się zapowiedzią procesu o oszczerstwo przeciwko X. Kaczale i redakcyi *Dila*.

Sprawy monarchii.

Komisya do zaprowadzenia oszczędności i uposażenia administracyi w Austrii jest już złożoną. Na moey postanowienia N. Pana z dnia 30 stycznia r. b. w skład jej wchodzi: Franciszek Babitsch, wysłannony prezes sądu krajowego; hr. Ryszard Belcredi, radca tajny i prezes trybunału administracyjnego; hr. Henryk Clam-Martinić, radca tajny; Józef Jireczek b. minister; bar. Ignacy Kaiser, wysłannony szef sekcyi; Wilhelm Lucam, b. wicegubernator banku anstro-węgiersk.; hr. Karol Chorinsky, szef krajowy w Saleburgu; hr. Franciszek Coronini, wysłannony pułkownik, radca tajny; wreszcie Otto Hausner, deputowany z Galicyi.

Teatr powstania w Krywoszy i Hercegowinie.

To co nam doniósł śróduwy telegram *Pressy* z Retrowacza o oczyszczeniu obwodów Bileku i Trebini z powstańców przez pułk Smerlinga, byłoby jeśli się potwierdzi, ważnym krokiem na drodze uspokojenia powstania w Krzywoszy i Hercegowinie.

Czytelnicy przypomną sobie z opisu terenu zajętego przez powstańców w Nrze 22 *Czasu*, że z wyjątkiem kilku odosobnionych obozów powstańczych w środku Hercegowiny, które są bez wielkiego znaczenia i łatwo obozone a w razie obronności stanowiska dla uniknienia niepotrzebnego przelania krwi, ogłodzone być mogą, główne dwa ogniska powstania skupiły się nad zachodnią granicą Czarnogóry, w Krywoszy i nad północną granicą Czarnogóry w Hercegowinie. Naprzeciw punktu, w którym się granica Czarnogórska zgina z kierunku zachodnio-północnego w północno-wschodni leżą właśnie owe dwa obwody, Trebini od strony Krywoszy a Bileku od strony hercegowińskiej. Przez obozy powstańcze, osadzone w tych dwóch powiatach miały oba główne ogniska powstańcze z sobą i mogły się nawzajem wspierać. Przypuszczamy (o czem wątpić prawie nie możn.) że jednocześnie z oczyszczeniem tych dwóch obwodów z powstańców, zajęty też został i obsadzony, a może i obwarowany grzbieć gór ciągnący się wzdłuż granicy czarnogórskiej. Powstańcom przeciętą więc już została wszelka komunikacya między Hercegowiną a Krywoszą a w niedostatku komunikacyi przez opalone obwozami powstańcami obwoady a nawet i przez prześmyki górskie wzdłuż grzbietu nie pozostaje powstańcom żadna inna droga do wspierania się nawzajem, jak przez terytorium czarnogórskie i to przez miejsca obsadzone wojskami czarnogórskiem. Na to, żeby komunikacya odbywała się przez granicę, gdzie stoją garnizony czarnogórskie, przed czarnogórski spokojnym okiem patrzyłby nie mógł, bez narażenia się na odpowiedzialność, której wobec Europy pragnęł, aby nowe zawiłkania na Wschodzie nie powstały, na siebie brać nie może.

Działania przeciw oddzielnym od siebie a przez to zupełnie odosobnionym stanowiskom powstania będzie już teraz o wiele łatwiejszem, tem bardziej, że opanowanie grzbietu gór przez pułk Selmerlinga umożliwiał manewr zachodzenia każdemu z nich grzbietem gór z tyłu. Można więc mi-

nadzieję, że jeśli tylko rząd czarnogórski okaże się nie na pozór tylko, ale szczerze lojalnym, przyjdzie może bez dalszego wielkiego rozlewu krwi, do umów o poddanie się i załatwienie całej sprawy w sposób pokojowy, co by było w interesie wszystkich stron tak bezpośrednio jak pośrednio interesowanych najpożądanyszem.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 3 lutego.

Nabożeństwo. Przedwczoraj odprawionem zostało w kościele P. Maryi, jako w rocznicę śmierci, żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Ludwika Skrzyńskiego. Licznie zgromadzona publiczność, chciała swoją obecnością uczcić pamięć znakomitego posła.

— Wice-Prezydent namiestnictwa Filip Zaleski opuścił dziś Wiedeń rannym pociągami i z powrotem do Lwowa przejeżdża dziś wieczór przez Kraków.

— Bal prawników odbył się z całą świetnością we środę w sali Sukiennic i usprawiedliwił w pełnej mierze oczekiwania, do jakich upoważniała pamięć pierwszego pod tą nazwą balu w roku zeszłym. Oddać należy słusność Komitetowi, że dla dowody artystycznego gustu i praktyczności w urządzeniu głównej sali balowej i przyległych salonów, co nie było rzeczą łatwą wobec ogromnych przestrzeni i różnych technicznych i miejscowych trudności. Szczęśliwym był pomysł urządzenia podestu i estrad dla muzyki i widzów, przez co sala do tańca przybrała artystyczny i praktyczny dla tańczących kształt elipsy, a widcom dostarczyła wygodnych miejsc do siedzenia. Bogate udekorowanie kwiatami kątów i nyz, w których jako godło podwójnego celu zabawy znajdowała się po jednej stronie statua Temidy, po drugiej bust Mickiewicza, oraz luster pasowe i adamaszkami, urozmaicało monotoność wielkiej sali, a ubranie estrad pasowemi kwiatami kątów i festonami dopełniało malowniczości tejże. Dość powiedzieć, że sala balowa ani na balu cesarskim, ani marszałkowskim nie była tak piękna, jak na balu prawników. Jeżeli się doda do tego gustowne i praktyczne urządzenie sal przbyocnych, buduaru, cukierni, restauracyi, zaopatrzanie tego wszystkiego w potrzebne a nawet wykwintne meble, kwiaty i inne ozdoby, przyznać trzeba, że rzeczywiscie Komitet dopiął szczytu swego zadania, a główna zasługa w tem przypadku p. Kazimierzowi Kirchmayrowi, który nieustrudzony w urządzaniu i nadzorowaniu wszelkich robót, znalazł jeszcze silę na wyborne prowadzenie tańców do godziny 5ej zrana. Wyborowa publiczność, licząca przeszło 500 osób, między któremi było wiele przybyłych z kraju i zagranicy, zapelniała salony; 80 par stanęło do kadryla i mazura. Wszystkim było swobodnie i przestrono, a porządek w salach i garderobie panował wzorowy. To też ogóle zadowolenie malowało się na wszystkich twarzach, a publiczność nad ranem opuszczając bal, żegnała się: do widzenia w poniedziałek na balu księżny Czartoryskiej, ciesząc się, że jeszcze dwa razy będzie mogła korzystać w tym karnawale — a może już nigdy więcej — z wybórnego urządzania górnych sal Sukiennic. Bal rozpoczął polonezem prezes apelaeyi Dr Dargun z p. Weiglów, prezydent Weigel z ks. Cecylią Lubomirską, fmp. hr. Denegfen z p. Johnową, hr. Buński z p. Faustynową Jakubowską. Za nimi posunęło 30 par samych gospodyń i gospodarzy. Trudno opisywać choćby pobieżnie wdzięki tanecerek i gust ich toalet, potrzeba bowiem na to specjalisty. Całość toalet damskich była tak malownicza i pełna elegancyi jakie się tylko w stolicach spotyka. Najpiękniejsze jednak toalety były w kolorze niebieskim a bogactwem i szykiem odznaczały się toalety ks. C., p. z ks. R. D., ks. R., p. B., hr. T. i pani L.; zaś z toalet panieńskich panien W., J. R. i wiele innych, których trudno wspominać. Dochód jest znaczny, bo około 3000 złr. brutto, zwiększony sumą zebraną za bukiety, które ks. C. z panią B. sprzedawali przy wejściu. Podnieść także należy stronę gastronomiczną balu, z której z całym zadowoleniem wywiązali się p. Dyktarski w restauracyi a p. Heindrich w cukierniczych napojach i przekąskach. Po paunie odegrała orkiestra po raz pierwszy śliczne walce p. Patzkiego p. n. „Dzieci krakowskie,“ które autor dedykował ks. Zuzannie Czartoryskiej.

— Bal celem niesienia pomocy ubogim na Kazimierzu pod opieką Komitetu zawiązanego przez ks. Zuzannę Czartoryską, odbędzie się jakeśmy już donieśli w sali Sukiennic w poniedziałek (6 b. m.). Kilku z młodzieży, chcąc przyjść w pomoc dobroczynnemu temu przedsięwzięciu, sprzedawać będzie bilety w sklepie Sukiennic Nr. 16 od ulicy szwalskiej jutro i w niedzielę od 10 zrana do 4 popołudniu, w poniedziałek zaś przez cały dzień. Osoby które nie doszło zaproszenie, zechcą się tam zgłosić.

— W kościele N. P. Maryi odbędzie się jutro o godzinie 6ej wieczór ślub p. Wandy Spengler z p. Janem Watorskim, podczas którego wykona chór amatorów „Veni creator“ kompozycyi p. Adama Wrońskiego.

— Na ogólnem zebraniu krakowskiego Towarzystwa Izylwarskiego został obrany przewodniczącym hr. Andrzej Zamoyiski; do wydziału weszli: pp. Adam Doboszyński, Władysław Dyktarski, Dr Henryk Feintuch, Władysław Grabowski, Władysław Kaczmarek, Bronisław Krasowski, Jan Regioe, hr. Juliusz Tarnowski, hr. Tomasz Zamoyiski, Karol Zarembo.

— Ślizgawka. Łagodnie mrozy, trwające od dni kilku przy najpiękniejszej, jasnej pogodzie, utrwały nareszcie ślizgawkę. Pozawczoraj i wczoraj grała na lodzie muzyka wojskowa, co dopomogło jeszcze go ściągnięcia kontyngensu izylwiarzy i izylwiarzy którzy oddawali się ulubionej zabawie do późnego wieczora. Festyn wieczorny na lodzie odbędzie się w niedzielę 5go lutego od 6 do 9 godziny. Program festynu stanowi: iluminacya ogrodu, rzęście oświetlenie stawu, salwy, ognie sztuczne pod kierunkiem pirotechnika p. Madrzykowskiego, ze współudziałem powiększonej muzyki wojskowej. Korona zaś festynu będzie korowód, który okaże się o godzinie 7 złożony blisko ze 100 członków na łyżwach z różnokolorowemi pochodniami. Spodziewać się należy, że ten pierwszy a tak uroczamiony festyn lodowy, zgromadzi liczną publiczność.

— Jordanów Na linii budować się mającej drogi żelaznej Nowy-Sącz, Żywiec-Czarna, części drogi traawersalnej galicyjskiej w obrębie sekcyi Jordanów rozpoczęła się z dniem 30tym stycznia budowa szybu dla tunelu pod Wilczycami, w rozdziale wód pomiędzy Rabą i Dunajem położonego.

— Wincenty Bernacki, stróż pod L. 8 na Kazimierzu, w sobotę wieczór udał się do miasta, zostawiając w domu swoją 8-letnią córkę Ludwikę, na której, gdy się bawiła ogniem, zapaliła się odozież i ciało mocno sobie poparzyła. Bernackiównę odwieziono do szpitala

Obrazki świętych

tak polskie własnego nakładu jak obce
najtaniej
w największym wyborze (3182-10-20)
W KSIĘGARNI KATOLICKIEJ
Dra Władysława Miłkowskiego w Krakowie

Nowe Nauki Majowe

X. Prof. Krukowskiego w Krakowie, wyszły z druku i są do nabycia po 1 zł. w księgarniach i u autora. Biorący zaraz większą ilość egzemplarzy, otrzymują znaczny rabat. (358-1-3)

Poszukuje się od 1 marca

NAUCZYCIELKI

Polki z językiem francuskim, niemieckim i muzyką, na wieś do jednej pani. — Zgłoszenia ustnie i pismem do hotelu Saskiego pod liter. S. R. w Krakowie najdalej do 15go lutego. (359-1-3)

STOWARZYSZENIE POŻYCZKOWE

I OSZCZĘDNOŚCI

„Wzajemna pomoc”

w Krynicy.

I. Walne Zgromadzenie

członków Stowarzyszenia pożyczkowego i oszczędności „Wzajemna pomoc” w Krynicy odbędzie się w dniu 12ym lutego 1882 r. w lokalu Towarzystwa kasynowego w Krynicy o godz. wpół do czwartej popołudniu, na które niniejszem wszystkich P. T. Członków zaprasza się.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie Dyrekcji z obrotu funduszu Stowarzyszenia za r. 1881 względnie za czas od założenia Stowarzyszenia tj. od 24 listopada 1880 r. do końca grudnia 1881 r.
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i jej czynności za ten sam okres czasu i wnioski udzielenia Dyrekcji absolutorium z rachunków.
- 3) Zatwierdzenie rozdziału czystego zysku z r. 1881.
- 4) Wybór 3 członków i zastępców tychże do Rady Nadzorczej w miejsce wylosowanych (§ 43).
- 5) Zatwierdzenie wybranych przy założeniu Stowarzyszenia członków Dyrekcji i tychże zastępców, lub też zarządzenie ponownych wyborów tychże.
- 6) Wybór Komitetu rewizyjnego na r. 1882.
- 7) Wnioski członków.

Krynica dnia 30 stycznia 1882 r.

Rada Nadzorcza

Stowarzyszenia pożyczkowego i oszczędności „Wzajemna pomoc”

Dr. Alfons Małdziński, prezes Rady nadz.

Ogłoszenie licytacji.

Na podstawie rozprządzenia Świeżego Magistratu z d. 18 października 1881 r. L. 30983 podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 10 lutego r. b. (piątek) o godz. 9 rano w gmachu szpitalnym św. Ducha przy ul. szpitalnej sprzedane zostaną w drodze sekwestracji zajęte 4 paki zegarów ramowych Szwarcwaldzkich zawierające sztuk 387 werków.

Kraków dnia 3 lutego 1882 roku.

Albin Burzyński, (360) Sekwestator miejski.

Ostrzeżenie.

Ajenci Jakób Zanger z Rzeszowa i Józef Widlak z Tarnowa oddaleni zostali przezemnie z powodu nierzetelności. (362-1-3)

GENERALNA AGENCJA

The Singer Manufacturing Co.

G. Neidlinger

w Krakowie, ul. Floryńska L. 34.

Doniesienie

dla pp. przedsiębiorców

budowy dróg.

Podpisany zakupiwszy piękne i wielkie łomy porfiru w Miękinii pod Krzeszowicami, ma zaszczyt polecić pp. Przedsiębiorcom porfirowe kamienie łomne, drobne, kostki trotoarowe i płyty trotoarowe po najtańszych cenach. (354-1-3)

H. Kulka

w Morawskiej Ostrawie.

WYNAND FOCKINK

W AMSTERDAMIE.

FABRYKA

wybornych

holenderskich

likierów.

Skład fabryczny:

W. I. Kohlmarkt 4.

Dla dogodności Szanown. Publiczności są te likiery prawdziwe do nabycia także u znanych słynnych firm. (128-6-12)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

NA KARNAWAŁ.

Ignacy Matusiński

w Krakowie, Rynek 24,

połącza

znaczny zapas wachlarzy,

kwiatów, rekawiczek

i szlerek do sukien. (289-3-3)

MYDŁA

tluste i glicerynowe

w największym wyborze

u Wilhelma Fenza

w Krakowie. (177-64-)

!Karnawał!

!! w drugiej połowie !!

Materie jedwabne w jasnych kolorach

Atłasy " " "

Satinety " " "

Gazy grenadin " " "

Popeliny półjedwabne " " "

Crêpe " " "

po cenach bardzo przystępnych

połącza

MAGAZYN BŁAWATNY

Stanisława Wojczyńskiego,

Rynek główny.

!! Obstalunki na prowincję przesyła

natychmiast !! (336-2-2)

500 złr.

zapłaci temu, który po użyciu Róslera wody do ust iębów Hasy, po 35 c. kiedykolwiek bolu zębów dostanie, lub komu z ust ugnadnie. Opakowanie 10 cent. osobno W. Róslera, W. R. Winkler w Wiedniu, L., Regenergasse 2. (108-39-)

Tylko prawdziwa w Krakowie u E. Stockmara, aptek. i Józefa Klingera ul. Grodzka Nr. 62; w Tarnowie u J. Streisena.

Ein wahrer Schatz

für die unglücklichen Opfer der Selbstbefleckung (Onanie) u. geheimen Ausschweifungen ist das berühmte Werk:

Dr. Retau's Selbstbewahrung.

78 Auflage. Mit 27 Abbild. Preis 2 fl.

Lesen es Jeder, der an den schrecklichen Folgen dieses Lasters leidet, seine aufrichtigen Bekehrungen retten jährlich Tausende vom sichern Tode. — Zu beziehen durch G. Pöncke's Schulbuchhandlung in Leipzig, sowie durch jede Buchhandlung. In Krakau vorrätig in der Buchhandlung von J. M. Himelblau.

(19-4-12)

VERITABLE BÉNÉDICTINE

PRAWDIWY LIKIER BÉNÉDICTINE OPACTWA

FÉCAMP we FRANCYI

wytworzonego smaku, wzmacniający, pomagający

trawieniu i obudzający apetyt.

Jeden z najlepszych likierów.

Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała

się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem

składu głównego w Fécamp we Francyi. Agencja główna

w Paryżu, Boulevard, Haussmann 76.

Prawdziwy likier Bénédictine znajduje się w składach

napędzających domów, które podpisały zobowiązanie, że sprzedają

„wac nie będą fałszować i naśladować wy-

bornego likieru Bénédictine”. Dostać można w

Krakowie w cukierni pp. Rehmana i Hendricha, J. K. Krowiakowskiego przy ul.

Floryńskiej i P. Mauricio w Ryńku Nr. 32.

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

Bar. Liebiga czekolada i mąka z meltych jarzyn.

Najlepsze pierwiastki pożywcze tworzące krew z fabryki Starker & Pobuda, król. nadw. dostawcy w Sztuttgartzie. Czekolada z meltych jarzyn stanowi wedle opinii najstojniejszych lekarzy dla osób cierpiących na słabe trawienie, dzieci złośliwych, niedokrewnych, kobiet karmiących, słabowitych, dziecuch itp. napój wybornie żywiący, przyjemnie smakujący. Mąka z meltych jarzyn okazuje się jako wzmacniająca i lekko strawna zupa w powyższych wypadkach. Wane są na wszystkich paczarkach. Do nabycia we wszystkich aptekach i handlach materiałów aptecznych monachijskich, a hurtownie przez główny skład p. f. Paul Eckardt w Wiedniu, L., Weiburggasse 24. — Składy: w KRAKOWIE główny skład u J. Trautwieskiego apt., we LWOWIE główny skład u P. Mikolascha apt., w BEŁŻY pod Lwowem u A. Grossa apt., w PRZEMYŚLU u M. Kruga.

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp. J. Trautwieskiego, W. Redyka, Leona Feinmanna i W. Fenza, — w sklepach w apt. p. Gołobowskiego, — i w wszystkich Składach perfum i wytworów kosmetycznych. W Lwowie u apt. Krzyżanowskiego. (96-36-)

W Krakowie u pp